

Τὸ ποῶδες φυτὸν σιληνὴ ἢ ὠτίτις (silene otites) τοῦ γένους τῆς σιληνῆς (silene) τῆς τάξεως τῶν καρυοφυλλωδῶν (caryophyllaceae). [**]

άσπροκάστανος ἐπίθ. Κίμωλ. Σῦρ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄσπρος καὶ καστανός.

Ὁ ἔχων χρώμα ἐν μέρει λευκὸν καὶ ἐν μέρει καστανόν, ἐπὶ αἰγῶν ἐνθ' ἄν.: Ἀσπροκάστανος κατοίκε Κίμωλ.

άσπροκάττης ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Οὐδ. ἄσπροκάτ' Πόντ. (Χαλδ.) ἄσπροκάτ'κον Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἄσπροκάττικο Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κατ'ζίν.

1) Λευκομέτωπος ἢ ὁ ἔχων λευκὸν στίγμα εἰς τὸ μέτωπον ἐνθ' ἄν.: Αἰνίγμ.

Μαυροκάτ' καὶ ἄσπροκάτ' | καὶ τῇ ἡλ' κακάτ' (οἱ ἄνθρακες) Χαλδ.

Ἀσπροκάτ' ἀγέλαδα | δὲκ' τ' ὀρμάν' καὶ κατηβαίνει (τὸ ξυράφι) Κερασ. Συνών. ἄσπροκούτελος 1. 2) Μεταφ. ὁ ὢν ἢ ὁ ἀναδεικνύμενος εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ ἁμεμπτος Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἄσπροκούτελος 2. ἄσπρομούτσουνος 2, ἄσπροπρόσωπος 2.

άσπροκατίζω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κατ'ζίν.

Εἶμαι ἢ ἀναδεικνύομαι εἰς τὰς ἐνεργείας μου ἁμεμπτος.

άσπροκαύκαλος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. καύκαλο.

Ὁ ἔχων λευκά στίγματα ἐπὶ τοῦ τριχώματος τοῦ κρανίου, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν: Ἀσπροκαύκαλη αἶγα-προβατῖνα.

άσπροκαύκαρος ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄσπρος καὶ καύκαρος.

Ὁ λευκὸς τὸ τρίχωμα καὶ ἄνευ κεράτων, ἐπὶ βοσκημάτων.

άσπροκέντη ἢ, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἁμαρτ. ρ. ἄσπροκεντῶ ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ ρ. κεντῶ. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς λ. ἰδ. Ἀνθ' Παπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 1 (1939) 23.

Ἀσπροκέντημα, δ ἰδ.

άσπροκέντημα τό, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κέντημα.

Κέντημα με λευκὴν κλωστήν. Συνών. ἄσπροκέντη, ἄσπροκέντιν 1.

άσπροκεντημένος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Βωμ. 76.

Μετοχ. τοῦ ἁμαρτ. ρ. ἄσπροκεντῶ.

Ὁ κεντημένος με λευκὴν κλωστήν: Ποίημ.

Τὸ μαντήλι θέλω τ' ἄσπροκεντημένο

ποῦ μ' ἐκεῖνο ἀνάερη σέρνεις τὸ χορό.

άσπροκέντιν τό, Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἄσπροκέντι Πελοπ. (Ἀρκαδ.) — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ ρ. κεντῶ.

1) Ἀσπροκέντημα, δ ἰδ., Λεξ. Δημητρ. 2) Τὸ λευκὸν ὕφασμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ λευκῆς κλωστῆς ἢ μετὰ τῆς εἶναι κεντημέναι ποικίλαι διακοσμήσεις Πελοπ. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Κερασ.)

άσπροκέρασσο τό, ἁμάρτ. ἄσπροτδέρασσο Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κεράσι.

1) Κεράσιον χρώματος λευκάζοντος καὶ ὑπερύθρου. Συνών. ξανθοκέρασσο, πετροκέρασσο. 2) Τὸ δένδρον τὸ παράγον τὰ ἀνωτέρω κεράσια.

άσπροκεράτουλλη ἐπίθ. θηλ. ἁμάρτ. ἄσπροκεράτουλλη Νάξ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄσπρος καὶ κερατούλλης.

Ἡ λευκὴ τὸ τρίχωμα καὶ φέρουσα κέρατα, ἐπὶ προβατίνας. Συνών. ἄσπροκερατσούνα.

άσπροκερατούνα ἐπίθ. θηλ. ἁμάρτ. ἄσπροκερατσούνα Κύπρ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄσπρος καὶ κερατούνα. Περὶ τοῦ τ τοῦ τύπ. ἄσπροκερατσούνα ἰδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 49.

Ἀσπροκεράτουλλη, δ ἰδ.

άσπροκέρρι τό, πολλαχ. ἄσπρουκέρ' βόρ. ἰδιώμ. ἄσπρουκέρ' Σαμοθρ. ἄσπροκέρρι ἐνιαχ. ἄσπρουκέρ' Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κέρρι.

Τὸ λευκὸν κηρίον.

άσπροκεφαλιάζω ἁμάρτ. ἄσπροκεφαλιάζου Σάμ. ἄσπροκεφαλιάζω Ἀνδρ. ἄσπροκεφαλιάζω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κεφάλι.

Λευκαίνομαι τὴν κεφαλὴν, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν μεταξοσκωλήκων κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀναπτύξεώς των ἐνθ' ἄν.: Τὸ μαυρὶ ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες ἄσπροκεφαλιάζει Ἀνδρ. Ὑπὸ κεφαλιάζει τὸ καματερό Ρόδ.

άσπροκέφαλος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀξ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἄσπρουκέφαλος Μακεδ. (Σιάτ. Σισάν.) κ.ά. ἄσπροκίτ'έφαλος Σκῦρ. ἄσπροκίτ'έφαλος Πόντ. (Ὁφ.) ἄσπροκίτ'έφαλο Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπρος καὶ τοῦ οὐσ. κεφαλὴ ἢ κεφάλι.

1) Ὁ ἔχων τὸ χρώμα τῆς κεφαλῆς λευκὸν πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ.): Ἀσπροκέφαλη χῆνα πολλαχ. Ἀσπροκέφαλη προβατῖνα Πελοπ. (Μεσσ.) Ἀσπροκίτ'έφαλο πρόβατο Σκῦρ. Γέρωσ ἄσπροκίτ'έφαλος Ὁφ. || Αἰνίγμ.

Ὁ πάππο μ' ἄσπροκέφαλος | κεῖται κατακέφαλος (τὸ πρᾶσον) Οἰν. 2) Οὐσ., ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ ὁ Τοῦρκος (διὰ τὸ λευκὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς) Καππ. (Ἀξ.) β) Ὁ ἱμάμης, ὁ χότζας (διὰ τὸν αὐτὸν λόγον) Μακεδ. (Σιάτ. Σισάν.) 3) Οὐσ., ὁ μεταξοσκώληξ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀναπτύξεώς του ὅτε εἶναι ἡλικίας τεσσάρων ἕως πέντε ἡμερῶν Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) Συνών. ἄσπραδάκι 2, ἄσπροκεφαλούδι 4) Ἀρσεν. καὶ οὐδ. οὐσ., τὸ φυτὸν ἄμμι τὸ μεῖζον (ammi maius) τοῦ γένους τοῦ ἄμμεος (ammi) τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (umbelliferae) με σκιάδια λευκάζοντα (ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 446) πολλαχ.

άσπροκεφαλούδι τό, Θράκ. (Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπροκέφαλος.

Ἀσπροκέφαλος 3, δ ἰδ.

άσπροκιτρινίζω πολλαχ. ἄσπροκιτρινίζου πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσπροκίτρινος.

Καθιστῶ λευκὸν καὶ κίτρινον, ὠχρόλευκον ἐνθ' ἄν.: Ὁ ἡλῖος ἄσπροκιτρινίσει τὸ ροῦχο πολλαχ. Καὶ ἁμτβ. γίνομαι λευκὸς καὶ κίτρινος, ὠχρόλευκος ἐνθ' ἄν.: Ἀσπροκιτρινίσει ἀπὸ τὸ φόβο τῆς πολλαχ. Ἀσπροκιτρινίσαν ἀπὸ τὴν ἀναλαμπὴ ποῦ ἔβγανε τὸ χρυσάφι ἸΠολυλ. Διηγ. 36.

άσπροκίτρινος ἐπίθ. σύνθ. ἄσπροκίτρινους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄσπρος καὶ κίτρινος.

Λευκὸς καὶ κίτρινος, ὠχρόλευκος ἐνθ' ἄν.: Ἐγινε ἄσπροκίτρινος σὰν τὸν ἐδίωξες Λεξ. Δημητρ. Τ' ἄσπρα μάτια τῆς

